

TYÖOHJE JÄTTIPUTKIEN HÄVITTÄMISEKSI



SUOJARUSTUS

Oikea suojarustus tärkeää myrkyä (fotoaktiiviset furokumariini) vuoksi:

- Kumisaappaat (lahkeet saappaan päälle, ettei furokumariini imeydy saappaan sisälle)
- sadeasu tai haalarit (sadeasu helpoin puhdistaa)
- suojalasit silmille (roiskepisaroiden tai kontaktin varalta)
- hattu tai huppu (korvat tärkeää suojata)
- kumi- tai neopreenihanskat
- hengityssuoja venttiilillä myrkytettäessä kasvustoja

Huom! Kaikkien työvaatteiden ja saappaiden pesu/huuhtelu erittäin tärkeää torjuntatyön jälkeen.

Vaikka auringonvalo aktivoi myrkyä on työvaatteiden pesu tärkeää myös pilvisen ilman jälkeen. Vaatteisiin jäänyt myrky voi auringon toimesta aktivoitua vielä viikkoa myöhemmin.

KÄYTETTÄVÄT TYÖKALUT

- oksasaha + jatkovarsi tai pitkät raivaussakset
- pistolapio
- oksaleikkuri
- jätessäkkejä (mieluiten mustia)
- ruisku myrkytettäessä

KASVIEN HÄVITTÄMINEN:

Jättiputkien hävittäminen on turvallisinta ja joutuisampaa tehdä alkukesästä kun kasvit ovat vielä pieniä ja kasvuvaiheessa.

Alkukesä ja nuoret kasvustot:

Alkukesästä kasvit ovat nuoria eikä kukintoa vielä esiinny. Tällöin on **kasvien hävittäminen juurineen** tehokasta ja huomattavasti turvallisempaa kuin kasvin ollessa jo suuren ja kukintovaiheessa.

Juurten hävittäminen on tehokkain tapa pienien esiintymien poistoon. Juuret on katkaistava noin 20 cm syvyydeltä maanpinnan alapuolelta, kohdalta ennen kuin juuri vaihtuu varreksi. Paras työkalu tarkoitukseen lienee pistolapio.

Lehdet ja varret voi hävittää kompostoimalla tai jättää paikalle maatumaan. Juuret voivat säilyttää elinkykynsä ylöskaivettuna jos ne jätetään maahan ja jopa kompostoinnissa mikäli niitä ei pilkota. Täten juuret on viisasta kerätä jätessäkkiin ja laittaa kuivajätteen sekaan. Haja-asutusalueella kaikki jättiputken kasvinosat voi myös polttaa.

Loppukesä ja kukkivat kasvustot:

On erittäin tärkeää estää aikuisen kasvin onnistunut kukkiminen ja siementäminen. Kasvustoja hävitetään oksasahalla tai raivaussahalla. Tällöin on huomattava, että kasvista ravistuu ympäristöön myrkkyä, jolloin tehokas pään suojaaminen ja varovaisuus korostuu. Tästä syystä myös jatkovarren käyttäminen oksasahassa on suositeltavaa. Jatkovarsi säästää myös selkää.

Erityisesti jos käytetään pitkiä raivaussaksia, kannattaa kasvia katkoa rungosta pätkittäin ylhäältä alas. Muittenkin työtapojen osalta tämä tapa toki kasvattaa turvallisuutta.

Kaadon jälkeen sarjakukinto katkaistaan oksaleikkurilla tai puukolla ja laitetaan jätesäkkiin. Juuri kaivetaan ylös ja laitetaan jätesäkkiin. Kukinnot ja juuret voi laittaa säkissä kuivajätteen joukkoon. Missään nimessä kukintoja mahdollisine siemenineen ei tule laittaa biojätteeseen.

Imatralla kukintoja sisältäviä jätesäkkejä on säilytetty neljä viikkoa aurinkoisella paikalla ennen varsinaista toimittamista jätehuoltoon. Toimenpiteellä on varmistettu, että siemenet ovat varmasti paahtuneet ja tukehtuneet itämättömiksi.

Juuret ja siemenet voivat säilyttää elinkykynsä kompostoinnissa. Haja-asutusalueella kasvinosat voi polttaa.

Alkukesätä myös myrkytys glyfosaateilla on tehokasta. Tällöin on suojavaatetuksen lisäksi muistettava valmistekohtaiset käyttöohjeet ja rajoitukset. Kokemattoman ei kannata lähteä myrkytystä opettelemaan jättiputkikasvustoihin. Mikäli käytetään ruiskutusta, tulee muistaa hengityssuoja venttiilillä. Aikuisten yksilöiden myrkyttäminen edellyttäisi käytännössä niittoa, eikä aikuinen yksilö välttämättä kuole myrkkyy. Myrkkyä pitäisi käyttää paljon.

Suojautuminen on tärkeää sekä nuoria että vanhoja kasvia hävitettäessä! Aikuiset yksilöt aiheuttavat vammoja helpommin, koska varistavat kaadettaessa myrkkyään koko pituudeltaan. Erityistä varovaisuutta tulee siis noudattaa hävitettäessä korkeita yksilöitä aurinkoisella ilmalla. Yksityisten henkilöiden kannattaakin tehdä hävitystyöt pihoiltaan mieluummin pilvisellä ilmalla.



Lisätietoja:

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi
Toni Pöntelin p. 040 5298480